

DISPENSASJON FRA LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG I FORBINDELSE MED ARRANGEMENTER SØKER: ØYER-TRETEN IDRETTSFORENING

Vedlegg:

- Søknad om motorferdsel i utmark av 16.12.2020 med vedlegg (kart Trolløypa og beskrivelse av nødvendig motorisert ferdsel).
- Kart over løype for Hafjell ski Maraton av 21.01.2020
- Kart over løype for Janteloppet av 21.01.2020
- E-post korrespondanse av 26.01.2021 med vedlegg (kart Janteloppet inkl. endringer fra ordinær løype) og tillatelse med vilkår av 28.01.2021 for kjøring av skiløype for Janteloppet og snøscootertransport av NRK den 2. februar.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Uttalelse fra Øyer Fjellstyre av 01.02.2021

Sammendrag:

Øyer-Tretten Idrettslag (ØTI) søker om tillatelse til motorferdsel i utmark i tilknytning til idrettsarrangementene Hafjell Skimarathon, Øyersprinten, Janteloppet, Mosetertoppen Supersprint og Lillehammer Troll Ski Marathon. Kommunedirektøren er av den oppfatning at det behovet som er skissert er i tråd med forståelsen av «anerkjente nytteformål» og tilrår at søknad fra ØTI innvilges på vilkår. Det er viktig at all motorferdsel begrenses til et minimum og foregår skånsomt både overfor natur, miljø og andre brukere av utmarka. All kjøring skal gå i etablerte traseer for skiløyper. Alle førere skal ha gyldig sertifikat for den aktuelle kjøretøygruppe og være uniformert. Alle ekvipasjer skal føre ØTI-flagg. Dette gjelder både før, under og etter arrangement. Det skal føres kjørebok. Denne kan brukes til evaluering av gitt tillatelse og for en vurdering av en evt. flerårig tillatelse. Kjørebok skal fremvises ved evt. kontroll.

Saksutredning:

Øyer-Tretten Idrettsforening (ØTI) søker tillatelse til motorferdsel i utmark i tilknytning til gjennomføring av idrettsarrangementer. Dette gjelder følgende arrangementer:

1. Hafjell Skimarathon, 27. februar 2021.
2. Øyersprinten, 28. februar 2021.
3. Janteloppet, 3. april 2021.
4. Mosetertoppen Supersprint, 3. april 2021.
5. Lillehammer Troll Ski Marathon 10. april 2021.

Det søkes om snøscootertransport for:

- Massemedia (Janteloppet og Mosetertoppen supersprint).
- Opprigging og nedrigging (alle arrangementer).

- Renndagene – nødvendige oppgaver/tjenester, en bånd vogn for innhenting av løpere som ikke rekker sperrefrist.
 - Sanitet (alle renndager).
 - Ekstra kjøring med prepareringsmaskin.
 - Trollski Maraton er et arrangement hvor ØTI er delarrangør. Under avvikling av rennet vil det være snøscootere som følger løpet og med materiell og personell fra de samarbeidende idrettslag. Disse vil også kjøre gjennom Øyerfjellet.
- Se vedlagt søknad for utfyllende informasjon på enkeltelementer.

Det beskrives i søknad at alle som fører snøscooter under forberedelse-, gjennomførings- og opprydnings- fasen vil utstyres med funksjonærvest og at snøscooterer merkes med ØTI vimpel. ØTI disponerer iht. søknaden 2 snøscootere, og har kun et fåtall førere, disse har gyldig sertifikat, kjennskap til fjellet og nødvendig opplæring om kjøring i forbindelse med arrangement.

Øyer Tretten Røde Kors Hjelpekorps vil under arrangementer bidra med sitt materiell og sitt personell. Dersom Hjelpekorpsset ikke er medisinsk ansvarlig under arrangement vil ØTI stille med nødvendig materiell.

ØTI har forsikringer som dekker skader både på frivillige og internt mannskap under arrangement, samt ansvarsforsikring. Rennene følger de til enhver tid gjeldene Covid-19 bestemmelsene.

ØTI begrunner behovet med at det vil sikre en forsvarlig og effektiv gjennomføring av arrangement. ØTI og samarbeidspartnere er kjent med Motorferdselsloven og tar hensyn til naturmiljø og trivsel ved motorisert ferdsel i utmark. Det er i ØTI sin interesse å effektivisere logistikk og begrense kjøringen. Det vil spare laget for tid, penger, maskin- og mannskapsressurser og redusere risiko ved f.eks. påkjørsler.

Planlagte løype traséer ligger vedlagt. Fire av arrangementene starter og slutter ved Mosetertoppen Skisenter, foruten om Janteloppet som starter og slutter ved Pellestova. Hva gjelder løypekjøring for Janteloppet er dette behandlet i e-post av 28.01.2021 og ligger vedlagt. I samme e-post ble også gitt tillatelse for transport av massemedia den 2. februar for forberedelse til Janteloppet med vilkår om bruk av løyvekjørere.

Lovgrunnlag:

Motorferdsel i utmark er regulert *gjennom Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) av 10. juni 1977*. All motorisert ferdsel i utmark er i utgangspunktet forbudt jf. motorferdsellovens § 3, men både motorferdselloven og motorferdselforskriften åpner for enkelte unntak, enten med direkte hjemmel i lov eller forskrift, eller etter søknad. Unntakstilfellene dreier seg i all hovedsak til formål av allmenntilgjengelig karakter.

Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15. mai 1988 (Motorferdselforskriften) § 3 første ledd, bokstav e) sier at bruk av motorkjøretøy på vinterføre for opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker er tillatt under følgende forutsetninger:

1. det må gjelde skiløyper eller bakker for allmennheten eller for konkurranser.

2. det må være kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter som står for prepareringen

I tillegg står det i forskriften at kommunestyret kan gi bestemmelser om kjøring, herunder om områder, traseer, sesonglengde, tidspunkter for kjøring og utstyr med videre. Det gjøres blant annet for å unngå brukerkonflikter og konflikter med andre interesser der det er et stort omfang av preparerte løyper.

Iht. forskriften § 6 «*kan kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5 dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulig skade og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.*»

Saker vedr bruk av motorkjøretøyer i utmark skal videre vurderes etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Ingen av løypene berører arealer i Forskrift om motorferdsel i utmark for sårbare områder, Øyer kommune, Oppland.

Uttalelser:

Saken må godkjennes av grunneier.

Øyer kommune har etterspurt uttalelse fra Øyer fjellstyre i saken. Iht. fjellovens § 12 tredje ledd er fjellstyret tillagt beslutningsmyndighet som grunneier i forbindelse med motorferdsel i utmark. Øyer fjellstyret gir i vedtak av 01.02.2021 tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med ØTI sine arrangementer i 2021, tillatelsen gjelder for de deler av arrangementene som foregår i statsallmenningen.

Vurdering:

Formålet med motorferdselloven er - «ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark med sikte på vern om naturmiljøet og fremme trivselen». Det følger videre av loven at den ikke tar sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytteformål, men at det er den unødvendige og fornøylespregede ferdselen som reguleres.

Kommunedirektøren mener at preparering av skiløyper i etablerte traseer kan gjennomføres uten særskilt tillatelse da dette har direkte hjemmel i forskriften § 3 første ledd bokstav e). Skiløypene opparbeides for konkurranse, således er forutsetning nr. 1 oppfylt. Øyer turskiløyper står for prepareringen av løypene og kan etter kommunens oppfatning karakteriseres som et turlag som tilrettelegger for friluftsliv i området, samt er ØTI arrangør og representerer et idrettslag. Dermed mener kommunen at også forutsetning nr. 2 er oppfylt.

Øvrig kjøring med motorkjøretøyer er i søknaden beskrevet til å være bl.a. stikking/merking av løyper, massemedia, utkjøring av materiale til matstasjoner, støttefunksjoner under rennavvikling, bånd vogn, opprydning og sanitet m.m. Kommunedirektøren er av den

oppfatning at det behovet som er skissert er i tråd med forståelsen av «anerkjente nytteformål» og at kommunen som utgangspunkt bør gi tillatelse i saker som dette.

Kommunedirektøren forutsetter at all ferdsel foregår i allerede etablerte traseer, samt de avklarte endringer fra opprinnelige løyper for Janteloppet. Videre forutsetter kommunedirektøren at kjøring som beskrevet derfor ikke vil være til vesentlig skade eller ulempe på natur eller nærmiljø. Det legges til grunn at kjøring begrenses til et minimum og at all kjøring foregår aktsomt og hensynsfullt overfor andre som ferdes i de samme traseer. Videre legges det til grunn at alle førere er uniformert og at ekipasjene fører ØTI-flagg som foreskrevet i søknaden. Det presiseres at alle førere må ha gyldig sertifikat for den aktuelle kjøretøygruppe. Kommunedirektøren mener det skal føres kjørebok. Dette for å ha et bedre grunnlag til å vurdere behov ved senere arrangementer og en eventuell flerårig tillatelse. Det er også viktig å kunne dokumentere kjøring overfor kontrollerende myndighet.

Søknad om motorferdsel i utmark skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Kunnskapsgrunnlaget anses å være tilstrekkelig, både mht virkningen på natur og naturmiljø og mht kjente natur-/miljøverdier i området. Det er i områdene registrert hekkende myrhauk (EN – sterkt truet), dobbeltbekkasin (NT – nær truet) og brushane (EN – sterkt truet), registreringene er gjort over flere år. Leik/hekkeperioden for de tre artene starter normalt i mai-juni måned (faktaark - Birdlife.no). I følge faktaark utarbeidet av Norsk Ornitologisk Forening (birdlife.no) påvirkes artene tildeles av menneskelig forstyrrelser og ferdsel. Kommunedirektøren anser artene ivaretatt ved at hekkeperioden ikke er startet før etter at arrangementer og opprydding er ferdig og vil i så måte ikke påvirke artene nevneverdig. Ut over disse registreringene er det ikke registrert truede eller sårbare arter langs omsøkt traseer. Utover vinteren kan det oppholde seg villrein i de indre områdene av Øyerfjellet, men dette er lite sannsynlig i områdene det her er snakk om. En anser føre-var-prinsippet som tilfredsstillende hensyntatt. Det er her vesentlig at all ferdsel foregår i allerede etablerte traseer. En ser dermed heller ikke at økosystemet blir vesentlig påvirket av tiltaket. Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker skal det kun nyttes beltegående kjøretøyer. En ser ikke at det kan oppstå varig forringelse av natur og landskap ved forsvarlig bruk i etablerte traseer.

Eventuelle kulturminner i grunnen er sårbare ved kjøring på lite snø, det er viktig at arrangør påser at det er tilstrekkelig med snø.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1) Med hjemmel i § 6 i Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.1988 gis Øyer-Tretten Idrettsforening tillatelse til bruk av motorkjøretøyer i utmark som omsøkt i forbindelse med tilrettelegging, gjennomføring og nedrigging av følgende arrangementer vinteren 2021:

- Hafjell Skimarathon, 27. februar 2021.
- Øyersprinten, 28. februar 2021.
- Janteloppet, 3. april 2021.
- Mosetertoppen Supersprint, 3. april 2021.

- Lillehammer Troll Ski Marathon 10. april 2021.
For Trollski Marathon 18. april gjelder tillatelsen også de samarbeidende arrangører.

2) Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Transporten skal begrenses til et minimum og til det som er absolutt nødvendig for forberedelse, gjennomføring og nedrigging av arrangement.
- All motorferdsel skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø, kulturminner og mennesker.
- Alle førere skal være uniformert og ekipasjer skal føre ØTI-flagg. Dette gjelder også i forberedelse og nedriggingsfase.
- Alle førere skal ha gyldig sertifikat for den aktuelle kjøretøygruppe.
- Søker er ansvarlig for å innhente grunneiers tillatelse.
- Det skal føres kjørebok.
- Denne tillatelse skal medbringes og fremvises ved kontroll.

Ådne Bakke
Kommunedirektør

Linda Hovde Nordås